

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagjait a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.
többszori hirdetésnél olcsóbb.
Nyitótér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomtatás fogadottak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

A hitelről.

Zombor, 1900. július hó.

A kis ember Magyarországon csak kétféle kölcsönt kaphat: nagyot vagy semmilyen. A nagyot sem bírja el, a semmilyen még úgy se. Azért kell neki tönkremenni.

Nem akarok a személyi hitelről beszélni. Elvégre két-három jó aláírással akárki kaphat hitelt. Csakhogy a kis ember egy kicsit nehezen tud két-három jó aláírást kapni. Elszedik azt előle mások. Arról nem is szólva, hogy drágák az ily aláírások, mert rendszerint vizsontszolgálat fejében adják s a kis ember, a kit három ember lekötöztetett, néhány nap múlva már három embert kénytelen viszont lekötöztetni.

Ez pedig drága mulatság és legalább is kétséges. De igenis beszéljek arról, ha jelzáloghitelre volna szüksége a kis embernek. És oh! beh sokszor volna szüksége! Ilyenkor tapasztalja aztán, hogy a kis ember Magyarországon csak kétféle kölcsönt kaphat: nagyot vagy semmilyen.

A törvény ugyanis megszabja, hogy valamely birtok csak értékének feléig szolgálhat a kölcsön zálogául. Ezt az intézkedést azonban a jelzálogkölcsönrel foglalkozó bankok úgy vitték át az életbe, hogy ők tehát csak nagyobb birtokra adnak jelzálogkölcsönt.

A kinek a földcséke ellenben nem ér többet ezer forintnál, az hiába keres náluk törlesztéses kölcsönt. Nem kap. Mert hiszen a törvény rendelkezése szerint az ilyen kis ember legfőleg 500 forintos kölcsönt kérhetne, már pedig 500 forintos üzletekbe a bank nem bocsátkozik. Két okból nem. Először, mert 500 forintos üzlet nem üzlet; másodsor pedig, mert ekkora kis kölcsön meg se bírná a bonyolult bankapparátus költségeit, a becslést, a rezsit és a többi.

A mű nem is olyan érthetetlen. Ki kellett tehát fejlődni a gyakorlatnak, hogy a jelzálog-

intézetek a kis embert egészen kiszorították üzleti körükből és paradoxonnak látszik is, kölcsönt csak az kaphat, a ki nem nagyon szorult rá.

Hogy ez így rendjén volna: ki merné állítani? Pedig így van. A kis embert, a ki a legszükségesebb gazdasági beszerzésekhez, az elkerülhetetlen renováláshoz vagy pótláshoz néhány száz forintra szorulna: ezt a rongyos pár száz forintot sem tudja földcsékejére megszerezni.

De még az a valamivel jobb módú birtokos sem, kinek a földje esetleg több ezer forintot ér. Mert ha már kap is jelzálog kölcsönt, csak nagyot kaphat, mint a minőre szüksége van.

A kölcsön nagyságát ugyanis nem a maga momentán szükségéhez és nem is fizetése erejéhez kell mérnie, hanem a bank szokásaihoz. Csak nagyobb kölcsönt vehet fel és akkor aztán élte fogytáig nyöghet az így vállalt teher alatt. De nyöghetnek még sokszor az örökösei is, mert a mai jelzálogkölcsön, a mikor a kisebb kölcsön egyszerűen ki van zárva, ránehezedik a vergődő kisbirtokra és kamatokbar is annyit tud megenni, hogy a kis ember tulajdonképpen alig jut odáig, mikor már magát a kölcsönt törlesztheti.

Megeszik a kamatok a földet, a gazdát és még az örökösből is egy darabot. Nem segítség az a nagy kölcsön, hanem örökös teher. S a kis ember nálunk nem nagy bottal, hanem kölcsönmankóval jár. De okvetlenül megsántul tőle.

A gazdák folytonos züllése innen van és hogy a föld soha sem tudja magát összeszedni, azt is csak erre lehet visszavezetni. Mert a föld is úgy van a kölcsönrel, mint az asszonyok a morfiúmmal: egy kicsit elbírják, sőt határozottan enyhül tőle az idegük, de a sok elhervasztja, elpusztítja. S a milyen gonoszság volna az asszonynak akora adagot adni a morfiúból, hogy az már méreg legyen, olyan embertelenség azt a rendszert meghagyni, hogy a nyugtalanul vergődő földcséke is csak nagy kölcsönt kaphasson.

A kis embernek kicsi a szüksége és kölcsönből is kicsi kell neki. A kis kölcsönből fedezheti a maga kis szükségét, beszerezheti a legégetőbb szükségleteit és visszafizetheti a maga kis eszközeivel. Ebbe nem pusztul bele. Sőt lábra állhat a segítséggel. De a nagy kölcsön, ha már sikerült is megkapnia, egészen földönti a tá-molygót.

Pedig nem ilyen problematikus támogatásra volna a kis ember érdemes.

Ha valakit, őt kellene támogatni, hogy erőt gyűjtson, izmosodjék, lelket kapjon, mert csak ő pótolhatja az állam és társadalom erővesztéseit. Ha megadná neki a módot, hogy a segítség forrásából csak annyit merítsen, a mennyire éppen szüksége van, hogy a kölcsönből csak éppen annyit kérjen, a mennyi talpra segíti, hogy aztán vissza is fizethesse: akkor a kis ember megizmosodna és gerince lenne ennek az országnak.

Ezt a módot nem is volna olyan nehéz megadni. Csak teremteni kellene olyan bankot, a melynek nem szivacsból vannak a csatornái, hogy mindent magukba szívjanak, míg a megszavazott kölcsön folyósított kölcsönre válik; olyan bankot, mely olcsóbb apparátussal dolgozik és a kis embernek kis kölcsönt is adhat; olyan bankot, mely nem maga gazdagodik meg a kis emberből, hanem ellenkezőleg, ő adja meg a kis embernek a gazdagodás eszközeit.

Az ilyen banknak jövője és missziója is volna. A kis ember bizalommal jönne hozzá és megerősödvé távoznék tőle. Mert nem terhes f. lincseket vinne magával a bankból, hanem segítséget, a mitől könnyebben mozoghat.

Érdemes volna tehát gondolkodni arról a jelzálog bankról, mely a kis embernek ötszáz forintot adna kölcsön, mikor ötszáz forintra van szüksége.

Mert a mostaniak az ezreken alul szóba sem

A „BÁCSKA“ tárcája.

DACCBÓL.

Irtá: Bokor Rezső.

Harangoznak. Vasárnap van, a nép megy a templomba. Subog a sok keményített szoknya, csikorog a rancos csizma. Aki még elő nem került, előkerül csakhamar, gangos léptekkel a legények, illetve-hillegve a leányok.

Népes az utca, innen is, onnan is jönnek mennek, szépen csendesen, amint illik.

A házak előtt szép tisztára van söpörve az ut, csak itt-ott tarkálk egy-egy dus eperfának bogárszínű termése, melyet a kősz szellő már a söprés óta rázott oda. Kényesen kikerülti egyik másik módosan járó menyecske.

Ballag az öregebbje is, ki kék ünneplőben, ki meg csak egy pörén, kinek ahogy a módja engedi.

De nini, mi a csuda lehet arra a felvégen, hogy úgy összecsdült az utca népe.

Hát biz' csodának éppen nem esoda, mert máskor is megtette a Vinceze Józsi, hogy világos nappal muzsikáltatta magát baba a Csókos Judit kocsmájából, csak gyalázat, nagyon nagy gyalázat.

Kár pedig ezért a legényért, hogy így elzüllött, jó munkás lehetne belőle, mert úgy megtermett, mint egy száfa, a nézése is olyan, mintha a légynek sem tudna ártani, pedig ha belébujik az ördög — és nagyon gyakran belébujik — hát nem bir vele a tulajdon edesanyja sem. Siránkozik is gyakran, hol a tisztelendő urnak, hol a szomszédságnak, hogy hej, hej, ha a Józsi gyerek kicsit neki vetné magát a gazdaságnak, de lehetne rendet teremteni a cselédek közt, aztán az a kétszáz holdas tanya behozná ám huszszorosán a nagy

porciót, de így bizony mind a maga hasznát nézi, mert őt úgy esalhatják, ahogy nekik tetszik. A Józsi gyerek feléjtik sem néz, ott dőszöl az éjjel-nappal a Csókos Juditnál, vagy huzatja a szeretőjének. Az, a szeretőjének, evvel is megverte még az Isten, hogy olyan koldus ivadék után vetette magát, a ki még — ha olyan koldus is, — rá sem akar nézni.

Az a hóbotos vén apja tanítja rá, hogy pusztulna el a föld színéről mindakettő!

Ez a bolond gyerek még ha legalább észere térne, dehogy tér, dehogy tér. Hát a multkor nem elment és megkérte a lányt, az apjától. És mit tett az a nyomoruságos szürszabó? Kintasította, hallják, kintasította, Jónás, a földhöz ragadt szürszabó, a Vinceze Józsi! Gyalázat, gyalázat!

Hát bizony ez mind így történt szóról-szóra, ahogy özvegy Vincezené asszonyom panaszkolta.

Ehun van ni, most is világ csufjára fényes dél előtt jön ki a Csókos Judit kocsmájából. Hogy nem sül ki a szeme, hogy nem búvik a föld alá szegyenében? Dehogy búvik, eszében sincs, sőt inkább hetykén szemébe vágja a kalapját és kihívóan néz végig a bámulókon, kik közül dehogy merne valaki még csak egy kukkot szólni.

Kissé nebézkes a járása, de csak azért büszke léptekkel halad végig az utcán, utána meg a Czingár Náci bandája sompolyog.

Mennek a hívek a templomba, hívogatólag szól a kis harang:

Gin—galang—gin—galang, amottan meg a Vinceze Józsi huzatja, hogy:

Nem parancsol nékem a bíró, a bíró. Az emberek óvatosan kikerültek, sietve mennek át az utca tulsó felére, az asszonyok közül néhány keresztet is vet magára, de a lányok, azok a szépen felpántlikázott, subogós ruhájú lányok nem állhatják meg, hogy titkon el ne kisérjék szemükkal a legényt — ha akármit is beszél-

nek róla a szomszéd és komámasszonyomék — csak mégis legdelibb legénye a falunak. Aztán szó ami szó, sok lánynak dobban még jobban a szive a pruszlik alatt az olyan legény után, aki néhanapján megmutatja, hogy ki a legény a csárdában és nem egykönnyen ijed meg a maga árnyékától, mint az olyan után, akinek csak jár a szája, külömben pedig otthon meghuzza magát az anyja szoknyája mögött.

Bizony a vén szürszabó lánya is másképp beszélne, ha nem volna ott az a törődött öreg ember, aki miatt neki ki kellett adnia az utját a Vinceze Józsinak, ha mindjárt a szive is utána szakad. Külömben azt is beszélék, hogy a szép Maris az apja háta mögött . . . , eh de hagyjuk, ez csak pletyka szóbeszéd.

Gyűlölik ezt a leányt. Mind gyűlöli az egész falu, csak éppen a legények nem. Gyűlölik, mert olyan szép, mert szegénysége dacára olyan jó, mert tiszta mindig a ruhája és tiszta a becsülete is, mig náluk soknál fordítva áll a dolog, a ruha is, meg a becsület dolgában is. Gyűlölik, mert mindig meg tudta őrizni velük szemben a nyugalmát, mert nem adott még rá okot, hogy megburcolbassák, gyűlölik pedig legfőképpen azért, mert Vinceze Józsi, ámbár egy újat sem mozdította utána, az ő bolondja, ők még a lelkeket is ki tennék a tenyerőkre és úgy bizonygatnák, hogy nálunknál hübb szeretőt nem talál. Feléjük sem néz, tökéletesen bolondja annak a koldus fajzatnak.

Ott van ni! Most is megállt a Czingár Náciékkal a Mariska ablaka alatt és huzatja, hogy:

Szánj meg édes rózsám,
Igen szépen kérek!
Engem úgy segéljen,
Igazán szeretlek!

Az utca átellenes oldalán nagy tömegre verődtek össze azok, akik éhesek voltak egy kis friss pletyka tárgyra, melyet azután majd jól fölcifrázva tovább lehet

Kevés gyógyviz küldetik oly távol vidékre és örvend oly közkedveltségnek, mint a már huszonöt év óta 10—6 használatban levő

Ferencz József keserűviz,

miről a négy világrészben nyert 10 aranyérem tanuskodik. A Ferencz József keserűvizből mint rendszeres adag egy boros pohárral, reggel éhgyomorra véve elégséges.

állnak és akkor is ezer forintos terhet erőszakol-
nak a kis emberre, mikor neki kevesebb is elég
volna, sőt a többet meg se bírja. A kis ember-
nek ugyanis a kis kölcsön: nagy segítség; a
nagy kölcsön ellenben nagy leher!

Műkedvelői előadás.

A nemrég megalakult „zombori iparos ifjak önképző egyesülete”, amely az önképzést és kölcsönös segélyezést tűzte ki működése céljává, vasárnap este adott a nyilvánosság előtt először életjelt magáról: műkedvelői előadást rendezett a városi színházban részben könyvtár-alapja javára, részben munkanélküli tagjai segélyezésére.

Az első fellépés fényesen sikerült. A nézőtér megtelt majdnem egészen és a közönség élénk figyelemmel kísérte Tóth Ede „Faluróssa” című népszínművének drámai fordulatokban gazdag meséjét és szinte felvidult a szép, szívhez szóló népdalok hallgatásától.

Tóth Ede törtélművét magyar alakjait az egyszerű iparosok a maguk igazán eredetiségében mutatták be és mindenkit meglepett a szereplők színpadi otthoniassága. A szereplők életteljesen játszottak és egymást óhajtották felülmúlni a siker kivívásában, a mi nyomon is kísérte az előadást. A sugónak alig akadt szerepe, mindenki kitűnően tudta a szerepét.

A rendezés és kiállítás meglepően jó és kifogástalan volt, a csoportozatok és jelmezek festőiek voltak.

A színházat ellepő nagy számú hallgató közönség mindvégig jól mulatott és a szereplők mindegyikét megtapsolta.

A szereplők némelyike oly kiváló alakítást mutatott be, mellyel különben színpadokon professzionátus színjátszóktól láthatunk.

Igy Bogdán Teréz k. a. eleven „Finum Rózi” volt. Csapongó jó kedvével hangulatot keltett a közönségben. Tiszta, csengő hangja, szép előadása nem tévesztette el hatását. Szépen, érzéssel énekelte és több énekszámát a zajos tapsokra meg kellett ismételnie. Bogdán Juliska k. a. Boriskának gyöngéd és megindító személyesítője volt és Kovács Berta k. a. (Bátki Teresi) élénk, eleven kedélyvel játszott és kellemes előadása pompásan érvényesült szerepében. Angyal Juliska k. a. (Gonoszné) kacagató, ötletes játékaival tűnt ki és a három pletykás módos asszony: Ujkéry Erzsike k. a. (Tarisznyásné), Nagy Annuska k. a. (Csapóné) és Lukits Amália k. a. (Sulyokné) pergő nyelvecskékkel pompásan egészítették ki az ügyes összájtékot.

Különös és általános tetszés kísérte végig Ujkéry Antal játékát és énekét. Göndör Sándor pompás, de nehéz szerepét igen szépen játszotta meg. Híven mutatta be a duhaj parasztlégyent, a kit rossznak mondanak, de jó szívet nem tudta megtagadni. Játéka különösen a harmadik felvonás azon jelenetében volt kiváló, midőn falujától bucsuzik és Boriskával találkozik. Igazi drámai hangokat hallottunk.

Kitűnő volt Kovács István is, ki törtélművét igaz humorral játszotta meg Gonosz Pistát. Szép alakítás volt. Megjelenése, jelmeze, minden szava, mozdulata kacajt keltett és a közönség a nyílt színen és a felvonások végén zajos tapsal jutalmazta ötletes játékát.

Feledi Gáspár szerepében igen kiváló szép alakítást mutatott be Répits Bálint, a ki különösen a drámai jelenetekben tűnt ki.

Ugyesen játszotta meg Lajos szerepét Klement Ignác, a ki szép magyar jelmezével is kitűnt.

A kántor: Vits János, a cigány trüfolium: Jáger Ferenc, Geiringer Mór, a „Makkhetes” korcsmáros: Rosenfeld Sándor, az öreg paraszt: Devits János, a csendbízós: Weil Miksa, Jóska béres: Róth Ferenc és Cserebogár Jóska: Bruder János is derekasan megállták helyüket.

A függöny legördültevel a közönség lelkes tapsokkal hívta az összes szereplőket a függöny elé és lelkes éljenzéssel fejezte ki elismerését a derék műkedvelőknek.

Előadás után táncmulatság volt a „Fehér Hajó” szálló összes termeiben. Vig, kedélyes mulatság volt ez, amelyen a fiatalok vígan és kitaróan ropták a táncot egész a reggeli órákig, a mikor a fölkelő nap verőfényét vetett annak véget.

A táncmulatságon jelen volt nők közül a következőket sikerült feljegyezni:

Asszonyok: Özvegy Guttmann Józsefné, Lichtner Adolfné, Csapanda Antalné, L. Balázs Katica, Mátjus Ferencné, Balázs Jánosné, Varga Kálmánné, Scherer Andrásné, id. Ujkéry Antalné, Klemm Mátjásné, Klemm Józsefné, Répits Istvánné, Kovalovszky Józsefné, Schubert Ignác, Stebler Pálné, Nagy Mihályné, Harpf Lászlóné, Bogdán Józsefné, Vogenberger Fülöpné, Szende Gézánné, Márkus Gyuláné, Barta Ferencné.

Leányok: Klein Malvin, Lichtner Rezsike, Kovalovszky Bertuska, Lukits Amália, Cselyuska Mariska, Valkó Mariska, Szigeti Erzsike, Paresettis Mariska, Török Ilonka, Angyal Juliska, Vidákovits Mariska, Galacz Évica, Mátjus Aranka, Ujkéry Erzsike, Nagy Annuska, Bogdán Teréz és Bogdán Juliska kisasszonyok.

Végül még megjegyezzük, hogy az előadás ezen szép sikerében nagy része van az egyesület kitűnő elnöke: Harpf Lászlónak is, ki a próbák vezetését és a rendezést fáradhatatlan buzgósággal teljesítette.

Az egyesület büszke lehet kiváló sikerére és meg lehet győződve, hogy nemese célja éréseben, ha ily uton balad, mindenkor számíthat a nagy közönség pártfogására.

Ujdonságok.

Személyi hír Latinovits Pál országgyűlési képviselő a napokban Szegedről családjával együtt nyári tartózkodásra borsódi birtokára utazott.

Kinevezés. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke Szabó József végzett joghallgatót a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Csorja Ignác bajai kir. adóhivatali tisztet a zsidói adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

Kinevezés. Borsód vármegye főispánja ifjú Kamenczky Sándor járeki segédjegyzőt vármegyei alszámvivővé nevezte ki.

Államsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a bács megyei történelmi társulatnak a zombori múzeum régiségtára gyarapítására 600 korona és a szabadkai közönyvtár és muzeumgyűjtemények könyvtára és régiségtára gyarapítására 1200 korona államsegélyt utalványozott.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a vajszkabogányi önkéntes tűzoltó-egylet alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Házasság. Garam Aladár zombori kir. törvényszéki joggyakornok nőül vette Lonfay Leona kisasszonyt, Lonkay Károly pénzügyári biztos leányát. Pályázatok voltak: Pribil Ernő vármegyei főjegyző és Dalmay Béla kir. kincstári ügyész.

Pályázatok. A bács-topolyai járásbírósnál aljegyzői, a bács-kulai járásbírósnál III. osztályú hivatalosági állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények az aljegyzői állásra 2 hét alatt, a hivatalosági állásra augusztus hó 10-ig lehet benyújtani.

Felső Bácska. E címen e hó elsőjén Pető Lajos író-társulatunk szakavatott, ügyes szerkesztésében és kiadásában új társadalmi hetilap indult meg, amely a felső bácska társadalmi, köznevelődési és közgazdasági érdekeit írta zaslóljára. Érdekes és talán a lapkiadás terén első eszt, hogy egy és ugyanaz a lap három helyen lát napvilágot. Bács-Almászon jelenik meg, szerkesztősége Budapestben van, míg a lapot az aszódai javító intézeti könyvnyomdában készítik el.

Esküvő. Strassburger Antal tabi nagybirtokos szerdán kötött házasságot Bosnyák Margit kisasszonnyal, Bosnyák János bezdáni községi jegyző leányával.

Halálozás. Török Sándor tatabázaai lelkész életének 52-ik s áldozásának 25 ik évében meghalt.

Köszönetnyilvánítás. A „Zombori iparos ifjak önképző-egyesülete” által folyó hó 8-án a városi színházban rendezett műkedvelői előadásban a következők járultak felülfizetéseikkel az egyelet vagyonának gyarapításához: Hauke Imre 6 kor., Szemző István 6 kor., dr. Gombos Ignác 6 kor., Harpf László 10 kor., dr. Bruck Armin 2 kor., özv. Esztergany Borbála 2 kor., özv. Thurszkyné 2 kor., Horvátovits Istvánné 40 fil., Mócs István 1 kor. 20 fil., özv. Joksmanné 1 kor. 20 fil., ifj. Mihályi Jánosné 1 kor. 20 fil., Kovalovszky József 2 kor., Tantner Ottó 1 kor., Vogenberger Fülöp 1 kor., Herche Ninuska 1 kor. 20 fil., Truczil János 40 fil., Rosenfeld Sándor 50 fil., Guzsány János 40 fil., Márkus Nándor 1 kor. 20 fil. — Fogadják ez uton is a nemese szívű adakozók az egyelet hálás köszönetét.

Orkán. Pénteken este félelmes szélvihar tombolt nálunk. Valamivel öt óra után tört ki és ritka különös erővel dühöngött, a nélkül, hogy nagyobb károkat okozott volna. Érdekes, hogy a vihar egyszerre négy oldalról támadt és a villámlások percekig hasították fel az ég sötét, haragos kárpitját. Az orkán — értesüléseink szerint — egész vármegyénket végig söpört és különös erővel dühöngött a baja-újvidéki vasutvonal és a Duna mentén. A zombor-újvidéki vonalrészén a Zomborba robogó vonat nem indulhatott el Brestovác állomásról, mert az orkán itt két berakásra váró teher kocsit a nyílt pályára bajtott ki, oly vehemens erővel, hogy a Zombor felé a sineken előre rohanó két kocsit az utánuk küldött mozdony csak a teljes gőzerő felhasználásával tudta elérni. Valóságos verseny volt ez a szél és a gőz között és majdnem az történt meg, hogy a szél a gőzt legyőzte. A kocsik az állomásra visszahozatván, a vonat folytatta útját és egy óra késéssel ért be Zomborba. Gomboson az orkán elszakította a fürdőházat, a melyben két nő még fürdött, kik a vidám lubickolásban nem vették észre a hirtelen közeledő veszélyt és még ideje korán nem tudtak a partra menekülni. A fürdőházat pedig magával ragadta a Duna löpölygő árja és a parton állók menthetlenül elveszettek bitték a két nőt. Az Isten kegyelme azonban megmentette őket. A fürdőház megakadt a hajó malmok laucában és a két nőnek a kiállott nagy ijedségen kívül baja nem esett. A gombos-erdői gőzkocsi a vihar kitörésének pillanatában épen megindulni akart a tulsó partra, de még ideje korán az utasok könyörgésére vezetője visszavezérelte öblébe. Sok helyen jég is hullott, így a zombori batárban és Nemes-Militicsen, de számba vehető kárt nem okozott. Az orkán után lehült a levegő és május szellő lengett és megeredt a csendes záporosó, mely némi megszakítással két napon át tartott.

Életmentő rendőrök. A tegnapielőtti rendőri őrzőretra kirendelt Stevancev Szekula és Hajnal Mihály lovasrendőrök, midőn portyázásuk közben Szlavy Elemér szállásához értek, észrevették, hogy egy munkásnak lázszó ember a szállási kut széléről hanyatt-homlok a kutba esett. Rögtön odafutottak és a földököt kibúzták onnan. Az illető Pletikoszits József arató munkás volt, ki ebédjét elfogyasztván, vizet ivott és leült a kut peremére. Hogy, hogy nem, egyszerre csak beesett a kutba. A véletlennek köszönhető, hogy a derék rendőrök épen odaértek és a kutból kibuzott embert a rajta nyomban eszközölt szakszerű élesztési kísérletekkel életre hozták. A rendőrök gyors segélye nélkül a szegény munkás halálát lelta volna a kutban.

Esküvő. Ury Máté Emil Gajdobra község aljegyzője mult szombatn vezette oltárhoz Bartsch Jolán kisasszonyt, neh. dr. Bartsch Samu bajai állami tanítóképző intézeti igazgató leányát.

Gyümölcszállító vasuti kocsi. Latinovits Géza a bácsalmási kerület fardadhatlan képviselője a m. kir. államvasutak füzletvezetésénél kieszközölte, hogy f. é. július hó 1-től október hó 1-ig gyümölcszállító vasuti kocsi fognak naponként közlekedni a baja-szabadkai vonalon.

Eljegyzés. Mangh Gyula bács-topolyai járási irnok eljegyezte Bicskey Mariska kisasszonyt, Bicskey Péter bács-topolyai földbirtokos leányát.

Halálozás. Schmidt Géza dautovai káplán életének 29, papságának 6. évében folyó hó 1-én meghalt.

adni a templom előtt. Kiváncsian leste mindenki, hogy mi fog történni. És csakugyan történt valami.

Dübtől sápadtan, reszkető inakkal vánszorgott elő Jónás, a vén szürszabó. Ősz baja kuszáltan lögött a homlokán kidagadt kék erekre. Apró szemei lázban égtek, ráncos arcán pedig gyűlölet kifejezése ült. Templomba menetelre öltözött éppen, elől nyitva volt a durva, de bőfőhé ing és látszott mily lázas gyorsasággal emelkedik le föl a mellkas, kezei öklöbe szorultak, majd pedig görcsösen megfogódzott a korbádt kapufélfába.

Látszott, hogy nyugodt akar maradni, nagy erőfeszítések árán lassu, meg-megcsukló hangon kezdte beszédjét.

— Hát minden áron csuffá akarsz tenni? Mit vétettünk mi neked, hogy nem maradhatsz békével velünk? Minek jöttél ide, miért jár folyton az az eszedben, hogy keserítsd el ezt a néhány beélni való napomat? Hiszen láthatod, hogy testem már nem sokáig bírja az életet, minek sietteted haláloamat, mikor az ugy is be fog következni nemsokára? Nincs te benned egy cseppnyi embertudás sem, hogy ne ereszkedj olyannal harcha, kinek ereje veled megküzdeni nincs, ki ki fog dőlni előbb több ebben az egyenlőtlen viadalban! Meggondoltad te ezt, mondd, meggondoltad? Ha igen rossz uton jársz Vincze Józsi, ha nem, ugy térj eszedre, keress magadnak más utat és legyen az jó, avagy rossz, Isten vezéreljen rajta, csak minket kerülj el, csak nekünk bagyj békét.

Avagy azt hiszed, hogy halálommal el fogod érni célodat? Csálódol, csalódol, mert lesz hatalmam, hogy még slombban is megvédelmezzem szeretett gyermekemet a romlástól! Atkom száljon mindenkire, ki előfogja segíteni azt, hogy leányom a te karjaidba kerüljön! Itt véntüljön meg, itt haljon meg, legyen belpoklós, legyen nyavalyás, legyen bármi, mintsem egy olyan embernek a felesége, ki éjjeleken át ott dőzöl egy kiséprűzött némbérlén, a falu szegényenél, ki özvegy édesanyja kinját neveti, ki könnyelműen elfecsérlé azt, mit atyja véres verejték árán szerzett. Sohasem szerettem a familliókat, mert mindig olyan kapaszkodó népség voltak, kik szerettek odadörgölődni, a nagy urakhoz, míg a veletek egyszerű szegény embert kigunyoljátok és megvetitek, de boldogult apádat tiszteltem legalább, mert

az dolgozott és vagyont szerzett, de te csak romlást hozol magadra is, másokra is. Eregy az utadra, kerülj el minket, mint ahogy mi elfogunk kerülni téged, mert te nem igaz járatban vagy: ha ugy szeretnéd a lányomat, mint ahogy nem átalod mondani, hát nem gyaláznád meg itten az egész falu szemelátára. Te csak a testére vágyódsz, az pedig esküszöm, hogy sohasem lesz a tied, mert Mariska éppen ugy gyűlöl, mint ahogy gyűlöllek én!

Kábultan hallgatta végig a legény ezt a félig örjögve elmondott beszédet, szemeiben vad tűz lobogott, birkózott önmagával, hogy szegényszemre elompolgogjon, vagy vegye fel a harcot és győzedelmesen kerüljön ki innen.

Fel sem vevő gunymosoly ült ki ajkaira, aztán nyugodtan, mintegy félvállról vetette oda:

— Hát tudd meg öreg, hogy a lányod már az enyém volt, annál a kiséprűzött falu szemelátára ő sem jobb.

— Hazudsz gyalázatos, átkozottul hazudsz!

Rekedt kacaj volt rá a válasz.

Csak bátratorodott a szegény öreg, a világ elhomályosult előtte, távolgató léptekkel vánszorgott a belső házba.

A kintlévő csöcselék röhögése kísérte.

Jaj neked most szegény Maris, embert még nem burcoltak ugy meg, ahogy téged megfognak burcolni!

Meg is kezdődött menten a szóbeszéd a templom előtt. Csoportokba verődve kezdtek rágni a koncot, melyre már oly rég óta eheztek.

— Hallotta már komámasszony?

— Oh jaj nekem, ne is beszéljünk róla, (de beszélné, ha mingyárt a nyelvet is kivágnák) édes szószédasszony kiadom menten az epémet, ha rá gondolkodok, hogy évek óta kigyót mellengettünk a keblünkön, hej de megmondtam én régen, hogy ebben a lányban semmi jó nem lakozhatik.

— Lám lám, ilyen csufás, ilyen gyalázat.

— En bizony egy cseppet sem vagyok meglepettve, hisz a tulajdon szememmel láttam, mikor ki be mászkált az ablakán a Vincze Józsi.

— Hát édes komámasszony nem látta?

— Már hogy ne láttam volna.

Ez is látta, az is látta, mind látta.

A lányok nem merték olyan hangosan tárgyalni a dolgot, csak ugy a slingelt keszkenő mögött szapulták a szegény Marist.

— Hallottad?

— Láttad?

— A gyalázatos!

— A cudar!

— Követ rá!

Odabent szóltak az orgona, többet ér ez három misénél prédikációstul.

Szegény Maris minden szót hallott, amit odakünn atyja és Vincze Józsi beszéltek. Odaburult az ablakdeszkára és sirt keservesen. Valami ugy faosarta a belsejét, hogy azt hitte mingyárt meg fog fulladni. Szeretett volna fölgrani, hogy szemébe nézzen a veszedelemnek, olyas valamit tenni, hogy mindenki térdre boruljon előtte, de ereje elhagyta, moccani sem tudott.

Midőn megtört öreg atyja belépett — jobban mondva bebukott a szobába — kinos vonaglással vetette magát a nyakába, de az összeszedve minden erejét, durván lökte el magától.

— Féltre innen becselen, légy átkozott a szeretőddel együtt! Legyen átkozott az egész világ!

— Becselen! — mintha kést mártottak volna keblébe.

— Oh jaj nekem, jaj nekem szerencsétlennek!

— És zokogott keservesen, ki tudja meddig.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Padok az apatini uton. Hallomásunk szerint Thurszky Jenő rendőrfőkapitányunk, tekintettel az apatini uton napról-napra növekedő személyforgalomra és különösen a fűrdőszobában, a Ferenc-csatornához fűrdőzés végett kijáró kirándulók nagy számára, előterjesztést tett a városi tanácsnak, hogy az apatini utcában és uton a Ferenc-csatornáig alkalmas helyeken megfelelő számú padok helyeztessenek el. Jelestül a Vadászúti szállótól a városi kórházig vaslábakon nyugvó és bármikor eltávolítható, a Haméder-féle majornal szemben lévő gyalogjárótól a fasorok mentén pedig közönséges fapadok állíttassanak fel. Thurszky Jenő rendőrfőkapitány ezen közérdekű előterjesztésével a városi polgárság régi óhajának tesz eleget és meg vagyunk győződve arról, hogy a városi tanács az előterjesztést mielőbb tárgyalás alá veszi és annak megfelelőleg még a fűrdőszobában intézkedni fog. Mert nem szorul bizonyításra, hogy a padok a jelzett uton valóban szükségesek a gyalog közlekedő kirándulók kényelmére.

Első segélynyújtás a rendőrség által. Igen érdekes és fontos előterjesztést tett Thurszky Jenő városi rendőrfőkapitány a városi tanácsnak a balesetek és ezzel kapcsolatosan tűz, betörés és lopási esetek alkalmával az első segélynyújtás, illetve azok bejelentése érdekében. Javaslatba hozta, hogy minden városrészben, lehetőleg azok központjában egy megbízható háztulajdonosnál, de legalább is a kertileti orvos lakásába a városi házipénztár terhére telefon állomás állíttassék fel és a sérültek vagy betegek elszállítására a rendőrségnél elhelyezendő hordágy és a szükséges kötszerek beszerzesse. Javasolja továbbá, hogy addig is, míg városunkban mentő-egyesület nem alakul, az érvényben levő rendőrszolgálati szabályrendelet értelmében az első segélynyújtást a rendőrség teljesítse és emellett kéri, hogy az első segélynyújtás gyors és pontos eszközölhetése végett a rendőrség jogosíttassék fel a házipénztár terhére bérkocsit igénybe vehetni. A főkapitány a mentési ügy érdekében a helyi viszonyok alapos tanulmányozásán nyugvó javaslatát foganatosítás végett a városi tanácsnak bemutatta és meg vagyunk arról győződve, hogy a tanács ahhoz minden tekintetben hozzá fog járulni. Megjegyezzük itt, hogy a főkapitány ezen előterjesztéssel kapcsolatban felkérte dr. Huber József orvost, hogy a balesetek alkalmával szükséges első segélynyújtás előmozdítása, illetve a rendőrközegeknek az első segélynyújtásban való kioktatása céljából a rendőrközegeket Martinovits György rendőrfelügyelő közbenjötté mellett az érvényben levő rendőrszolgálati szabályrendelet értelmében eljárjon. A kioktatás folyamatban van.

A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat évkönyve. A napokban hagyta el a sajtót a Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat évkönyve Roediger Lajos volt társulati titkár szerkesztésében. A XVI. évfolyam második füzeté ez, mely a következő tartalommal jelent meg: Bács II. Krónika, Iványi Istvánól. Dömötör választott kalocsai érsek, Erdújhelyi Menyhértől. A biharmegyei és nagyváradai történelmi és régészeti múzeumnak Bács B. vmegyére vonatkozó eredeti oklevelei közli: Zsák I. Adolf. Harmadik közlemény V—VII. A kaponyai ítközet. Részlet a szerb lázadás történetéből 1848—49-ben. Irta Frankl István id. A tartalmas, ügyesen szerkesztett füzetet a társulati ügyek című rovat zárja be. Ezek közül fölemlítjük, hogy Roediger Lajos a társulat nagyérdemű titkára ezen állásáról lemondott. Lemondása a társulat tagjainál általános mély sajnálkozást keltett, mert Roediger Lajos egyszerűen és ritka buzgó munkássággal vezette a titkári teendőket. A társulat ügyeiben mindenkor a legkörülményesebb előzetesekkel járt el és a társulat muzeumát igen szépen rendezte. Igaz elismerés és hála kíséri távozását és ennek a társulat választmánya azzal adott eklatás kifejezést, hogy Roediger Lajosnak fáradságtalan buzgóságáért, melylyel a társulat ügyeit vitte és szorgalmáért, melylyel a muzeumot rendezte, köszönetet szavazott. Titkár helyettesül Trencsényi Károly a zombori kereskedelmi iskola tanára, ennek helyettesül pedig Costa János zombori főgimnáziumi tanár másodtitkár kérést fel.

Tanulók felvétele a zombori felső kereskedelmi iskolába. A tanulók beiratása szabályszerűen csak szeptember hó 1., 3. és 4-én történik; tekintettel azonban arra, hogy az alsó és középső osztályba csak 40—40, a felsőbe pedig legfeljebb csak 39 tanuló vehető fel, az igazgatóság, a beirattási, könyvtári és értesítői díjaknak, összesen 7 koronának lefizetése mellett a tanulók felvételét már az iskolai nagy szilntben is biztosíthatja. A felső kereskedelmi iskola három osztályból áll; az alsó (I.) osztályba oly tanulók vétetnek fel, akik a gimnázium, reál-, vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték el. A felső (III.) osztály tanulói a tanév végén a vallás- és közoktatási és a kereskedelmi miniszterek biztosai jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek. A helybeli tanulók évi tandíja 40 korona, a vidékieké 60 korona, amely előleges félévi részletekben is lefizethető; ezenkívül fizetendő: beirattási díj fejében 4 korona, a német-francia nyelvi tárgyalási órákért, a tornazás és vívás tanításáért félévenként összesen 6 korona, az ifjúsági könyvtárra 2 korona és az értesítőre 1 korona. Szegény sorsu, jeles tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és tankönyvekkel is ingyen láttnak el. Minden egyébre nézve az igazgatóság irasbeli, vagy szóbeli megkeresésre készséggel ad felvilágosítást és szívesen ajánl vidéki szülőknek tisztességes családokat, amelyek tanulókat havi 32—60 koronáért teljes ellátásra elfogadnak. Zombor, 1900. évi július hó. — Az igazgatóság.

Az aratás. Az aratás első hete alatt rendre dől az őszi árpa s belekezdtek a buza vágásába. Konszolidált munkaviszonyainkat jelzi, hogy a mezőgazdasági munkaközvetítő intézmény zökkenés nélkül végezte azon feladatát, hogy kiegyenlítse a munkás és munkakereslet közötti különbséget. A községi és törvényhatósági munkaközvetítő mellett a földmívelésügyi miniszter munkaközvetítő osztálya is több ízben helyezett el munkásokat, illetve az ez irányban való kérdések ügyében egy munkát, mint a munkást keresőknek felvilágosítást nyújtott. Darányi földmívelésügyi miniszter rendeletére mindazon esetek, melyek az aratás eredményes végzésére akadályozók, táviratilag közlendők. Amint azonban tudósítónk értesül, az aratási szerződéses értelmezéséből folyó kisebb nézeteltérést nem említve, eddig az aratásnak akadálytalan menete nem zavartatott. És mivel a termés itt-ott felsikert, már ez a körülmény az 1898. II. t. c.-nek újabb tűzprobája.

Jegyzői értekezlet. Az újvidéki járás jegyzői kara e hó 2-án Michailovits Kornél főszolgabíró elnöklése alatt értekezletet tartott, melynek tárgyát a jegyzői nyugdíjügy kérdésének megvitatása képezte. Nevezetesen a jegyzői kar azon határozata, melylyel a községi al- és segédjegyzőkre is a nyugdíjintézményt kiterjeszteni elfogadta és határozta. E tekintetben egy javaslat kidolgozására öt tagú bizottság küldetett ki, melynek tagjai Pinterits Jenő (Petrovác), Michailovits Sandor (Uj-Futtak) és Szmiha Kálmán (O-Kér) jegyzők, ugy Himmel Vilmos (O-Futtak) és Feldmann Armin (Petrovác) aljegyzők. A bizottság már legközelebb Petrovácon fog összejárni a javaslat kidolgozására.

Történelmi társulatunk vándorülése Bácsban. A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat vándorülését folyó évi szeptember hóban Bács községében tartja meg. A társulat választmánya a vándorülés végleges programját a következőkben állapította meg: 1. Elnöki megnyitót beszéd. Tartja: Czirfusz Ferenc elnök. 2. Felolvasás Erdújhelyi Menyhért. 3. Bács város közművelődési fontossága a középkorban, különös tekintettel Bács és Bodrogh megyékre. Felolvasa: id. Frankl István. 4. Az 1500 és 1518-iki bácsi országgyűlésekről. Felolvasa: Kubinyi Viktor. 5. Bács város a török bódóltás korában. Felolvasa: Costa János. 6. Indítványok. 7. Elnöki zárószó. Déli egy órákor társas ebéd. Délután: a vár, a törökfürdő, a régi megyeház meglátogatása. A részletes tárgysorozat csak később fog közölteni. Hazafias lelkesedéssel, örömmel érdeklődik a vármegye egész lakossága előkelő történelmi társulatunk eme vándorülése iránt a mely a lezajlott mult kegyelestelen szép emléktünnepe lesz. Itt említjük fel, hogy történelmi társulatunk nagyérdemű elnöke Czirfusz Ferenc kir. tanácsos vetette fel a vándorülés eszméjét és a társulat buzgó választmánya egyhangulag hozzájárult az eszme megvalósításához. Ugy a történelmi társulat tagjai körében, valamint Bács községében és vidékén is az előkészítések folyamatban vannak. Bács községében Tripolszky Béla a község rokonszenves jegyzőjének vezérlete alatt egy lelkes rendezői gárda működik, a melynek Vissinger Richard lapunk külömkutatása a titkára és mindent elkövet az ünneplés sikere érdekében, a rendezésébe bele vonta az egész bódóltási járás intelligenciáját és védnökül kamjonkai Szemző Károlyt, a bódóltási járás főszolgabíráját választotta meg. Bács községére örömmel, a régi igaz magyar vendégszeretettel fogadják majd falai között történezeinket és ezeknek vendégeit, a kik között közeletünk számos illusztris tagja fog részt venni, a kiknek meghívása már folyamatban van.

A miniszter ajándéka. Fimpl Ferenc szabadkai kefékötő nagygyáros, aki 100—150 munkással dolgozik Álladon, a kefékötőipar nagyban gyártása céljából folyamodott a belügyminiszterhez, mely folyamodványában 10,000 korona kamatnélküli kölcsönt kért az államtól. Ezt a kérelmet a miniszter megtagadta, ellenben rendelkezésre bocsajtott Fimplnek egy 2400 korona értékű szőrszaggató gépet azzal a kikötéssel, hogy azon Fimpl köteles három éven át szakadatlanul dolgoztatni. Ezen határidő letevével — amennyiben kötelezettségét meg nem szegi — a gép Fimpl tulajdonába megy át. Mint ellenőrző bizottságot a belügyminiszter a szegedi kereskedelmi kamarát bízta meg azzal a korlátlan hatalommal, hogy a mennyiben a gép a kikötött 3 év alatt megszűnne működni, azonnal elveendő Fimpltől.

Táncmulatság Hódosághon. Vettük a következő meghívót: Meghívó. A hódosági ifjúság folyó évi július hó 14-én (szombaton) a „Huk szálló“ összes termeiben a Budapesten székelő „Bács-Bodrogh megyei kör“ javára jótékony célú táncmulatságot rendez, melyre t. címet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépőjegy személyenként 1 kor. 20 fillér. Kezdeté este fél 9 órákor. Felülízetéseket, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogadjunk és hirlapilag nyugtázzunk. Jegyek előre válthatók a rendezőknél és este a pénztárnál. Dr. Szabó József, védnök. Lang Oszkár, Trischler Aladár, elnökök. Schverer István, jegyző. Ifj. Lang Márton, pénztáros. Brandecker Ede, Lescheditzky Ferenc, ellenőrök. Dickmann Antal, Dickmann Ferenc, Emanuel Hugó, Haagh Endre, Hottinger Pál, Hrubányi Ferenc, Hrubányi Illés, dr. Jusits Elemér, Krieg Ferenc, Kohler Ádám, Lang Antal, Lieli István, Menráth Jakab, Rausch Alfréd, ifj. Rausch Ede, dr. Scultéty Jenő, Szlovenszki Lipót, ifj. Willmann Mátyás, rendezők.

Vizbefut. Bittermann Nándor lapunk kiadójának kocsisa csütörtökön délután a Ferenc-csatornába ment fűrdőni. Uszni nem tudott és ezért két hólyagot erősitett testére s így felkészülve a vízbe lépett. A két hólyag egy ideig a víz felszínén tartotta és a szerencsétlen kocsis mindinkább eltávolodott a partról. A csatorna közepén az egyik hólyag elszakadt és a legény a vízbe süllyedt és ott lelte halálát. Holttestét kifogták és pénteken délután temették el.

Halálos szerencsétlenség. Szveracz Miló bajsai lakos Lebach János bajsai szállásán volt bérés, folyó hó 5-én délelőtt a szénát rakta kazalba. A szénakazal már oly magas volt, hogy Szveracznak létrán kellett a kazal továbbemelését folytatnia, a mely foglalatossága közben, midőn már fény a létra legfelső fokán állott, az megfordult lábai alatt és Szveracz az egyensúlyt elvesztve, a körülbelül 3 ölnyi magasságból lezuhant és pedig oly szerencsétlenül, hogy nyakcsigolyája összetört és a szerencsétlen ember ott nyomban meg is halt.

Robbanó golyók a gyorsvonat alatt. A napokban este 7 óra tájban a Budapestre Zimony felé robogó gyorsvonat utasait nagy pánik fogta el. Ijedten ugráltak ki a hirtelen megállított kocsikból Kis-Hegyes órháznál, azt hívték, hogy valami nagy szerencsétlenség történt. A vonat sebtében robogott, a mikor hirtelen egy óriási mozsárdőrej hangzott el a sinekről. A dőrej onnan származott, hogy egy borbélyinas ellopta a kis-hegyesi vasúti ór szobájából a vészjelző patronkészletet és a sippárra rakta, hol aztán az áthaladó vonat felrobbantotta. A csendőrség megejtette a vizsgálatot és a gaz inást elfogta.

Halál a villamos kerekei alatt. Szabadkán már négy év óta van villamos vasúti közlekedés s most volt az első eset, hogy halálos kimeneteli elgázolás történt. Letity János 50 éves földmives tegnapelőtt délután beruggott állapotában a Sz. Teréz templom előtt a villamos vasúti sineken akart átmenni, nem ügyelve a kocsivezető csengetésére; a mikor a kocsi már elűtötte, a kerekek alá került, melyek össze-vissza törték. A boldogtalan szörnyet halt. A vizsgálat folyamatban van.

Helyettesítés. Bodnár György, a zombori áll. főgimnázium igazgatója augusztus hó 15-ig tartó távolléte alatti időre az igazgatói teendőket vitelével Buday Gergely főgimnáziumi hittanárt bízta meg, a ki napokint délelőtt 10—11 óráig tart hivatalos órát.

Tűz Garán. Garán e hó 5-én délután 2 órákor a templom harangja tűzet jelzett. A küszöbön levő nagy mezei munka miatt a nép nagy része a földeken lévén elfoglalva, az ilyenkor itthon maradtak nagy része többnyire azok közé tartozik, kik csak házörzésre alkalmasak. A tűz lokalizálásához tehát valódi erőmegfeszítés jutott osztályrészül a mentők számára, különösen, ha még tekintetbe vesszük, hogy a tűzzel egyidejűleg kekedett szél is veszélyessé tette a tűz továbbterjedését. A mentési munkálatokban az épen hivatalosan itt tartózkodó Szutrély Lipót járási szolgabíró kitűnő példával járt elől; ugyanis sem szivélyes szót, sem erőt, sem ruhát nem kímélve, a veszélyben mindenütt iparkodott támaszt nyújtani, a mi is a népre igen jó hatással volt s buzditólag hatott. A tűznek 2 ház mellékpépületekkel s a harmadik ház egyik mellékpépülete esett áldozatul. A tűznek keletkezési oka ez ideig még rejtély.

Vérfürdő a Tiszaparton. Borzalmas vérengzést követett el két kőbor cigánycsapat a Tiszán levő csuroghi révben. A két cigánycsapat tagjai már régen hadilábon álltak egymással és csak az alkalmas lesték az összetűzésre. Ez a napokban meg is történt a csuroghi révben és az öldöklő harcok öt halottal és nyolc súlyos sebesülte van. A szörnyű vérengzésről a következőket jelenti tudósítónk: Egy 12 tagból álló cigánycsapat, mely hosszabb ideig kőborolt Torontálmegyében, át akart menni a Tiszán, hogy Bácsmegyébe jusson. Mikor Bunkó csapatja a komphoz ért, ugyanakkor a tulsó, vagyis a csuroghi oldalról hozta a komp Sárközi Ferenc nyolc tagból álló cigánybandáját, akik Torontálba igyekeztek. Ez a két banda pedig elkeseredett ellensége volt egymásnak. Kerülték egymást, ahol csak tudták és most is a Sárközi bandája azért akart Torontálba menni, mert meghallották, hogy Bunkók a Bácskába mennek. Bunkók amint megismerték, hogy a Sárközi bandája van a kompon, kiszédtek a kocsikból a vasvillákat és a kocsilöcsöket és ezekkel felfegyverkezve várták a Sárközi-bandát, mely szintén elkészült az összetűzésre. Mikor a komp kikötött, a parton a Bunkó bandája rárohant a kompra és megkezdődött a borzasztó verekezés, amely öt embernek okozta halálát, nyolc ember pedig súlyosan megsebesült. A részvevők csak akkor tudták szétválasztani a vérengzőket, amikor több utas érkezett oda és ezek segítségével szétverték a két bandát. A két bandának épségben maradt, de szétfutott tagjait most — keresi a csendőrség.

Dohány nagyárda. A zombori kir. pénzügyigazgatóság árlejtési hirdetményt közöl a Zenta városában földmérés folytán megítérendő dohánynagyárda betöltésére. Az árlejtés a zombori pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében 1900. évi augusztus hó 7-én fog megtartatni. Bővebb felvilágosítást nyújt a zombori kir. pénzügyigazgatóság 68636. sz. VI. 1900. árlejtési hirdetménye, mely ott megtekinthető.

Tanonc-fölvétel. Egy jó házból való fiú zombori arany és ezüst művésznél tanoncúl fötvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Novoszellő község jegyzői irodájában egy gyakornok kerestetik és azonnal felvétetik. Aki ezen állást elfoglalni óhajtja, az forduljon levélileg alulírott községi jegyzőhöz.

B.-Novoszellőn, 1900. évi július hó 5-én.
Fejes Ágost,
közs. jegyző.

Pályázati hirdetmény.

Deszpot-Szt-Iván községben rendszeresített óvónői állás betöltendő lévén, felhívtnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket **folyó évi augusztus hó 1-ig** alulírott feltűnyelő bizottságnál beadni el ne mulasztassák.

Az óvónői fizetés a községi pénztárból havi előleges részletekben fizetendő 600 korona és 120 korona dajkatartás, azonkívül egy szobából és honyhából álló szabad lakás.

Megjegyeztetik, hogy a magyar és szerb nyelv tökéletes bírása megkívánatik és igazolandó.

Deszpot-Szt-Ivánon, 1900. évi június hó 30-án.
Az óvoda feltűnyelő bizottsága nevében:
Milutinovity Milán, **Grigorievity Milos,**
biz. jegyző. biz. elnök.

4453. szám. kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Szilbás községében turesedésbe jött és havi utólagos részletekben évi 384 korona készpénzzel és csizmán kívül ruházattal javadalmazott gyalogrendőri állásra pályázatot nyitok.

Mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, felhívom, hogy szabályszerűen okmányolt pályázati kérvényeiket **folyó évi július hó 25-ig** nálam okvetlenül benyujtsák.

Palánka, 1900. évi július hó 3-án.
Payerle Nándor,
tb. szolgabíró.

Felhívás kőszénzállítási ajánlati versenyre.

A zombori róm. kath. nőzárda-leányiskolának a jövő fűtési időnyre 250 méter wildensteinsegen-schoppinitzi I-ső osztályu porosz dióköszén szükségeltetik, szállítása ajánlati verseny útján biztosítandó lévén, felhívjuk a szállítási óhajtok, hogy ajánlatukat zárt borítékban 100 korona bánatpénzzel ellátva, **1900. évi július hó 14-ig** nagyságos és főtisztelendő Fejér Gyula apát-plébános ur, iskolaszéki elnökre címezve nyújtsák be. Később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A feltételek az egyházpénztári irodában megtekinthetők.

2—1

A zombori r. k. elemi iskolai gondnokság.

2533. szám.
1900.

Hirdetmény.

A földmiveltügyi m. kir. miniszter ur 1900. évi június hó 30-án kelt 5295/VI—2. számú rendeletével az apatin-vidéki telepen az iskolaépítlet kibővítését összesen 26008 kor. 94 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az **1900. évi július hó 30-ik napjának délelőtti 10 órájára** a zombori m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívjuk, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámbívalatok, sóhivatalok stb.) történt letételeit igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Zomborban, 1900. évi július hó 4-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

363. szám.
br. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíróóság 1899. Sp. 190/2. számú végzése által dr. Scultéty Jenő hódásági ügyvéd által képviselt Gyarmathy Ferenc filipovai lakos javára Heiszler Zoltán filipovai lakos ellen 671 kor. 60 fill. tőke, ennek 1899. évi május hó 31-ik napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 130 kor. 22 fill. perkoltság követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 970 koronára becsült szobabutor, ágynemű, varrógép, állványok stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1900. V. 162/9. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Filipován alperes lakásán leendő eszközzésére **1900. évi július hó 16-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1900. évi június hó 30-án.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó

4043. sz.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vicsék Lukács végrehajtónak Holl Henrik végrehajtást szenvedő elleni 1400 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s O-Szivacon fekvő, az ó-szivaci 441. számú tjkvben Holl Henrik tulajdonán bejegyzett A. 1—4. sorsz. alatt foglalt 8737., 8738., 9416. és 9417. hr. sz. ingatlanoknak felére mint a B. 14. sorszám alatti bejegyzés szerint Plavsits Pétert illetett örökrészre az árverést 1616 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900-ik évi július hó 23-ik napján délelőtti 9 órakor** O-Szivacon közszékházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi április hó 21-én.

A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bír.

706. szám.
kig. 1900.

Pályázat.

Karavukova községben leköszönés folytán tresedésbe jött 2 gyalogrendőri állásra, mely egyenként a községi pénztárból utólagos havi részletekben fizetendő 480 korona készpénz fizetéssel van összekötve, pályázat hirdettetik.

A megválasztott rendőrök a felszerelést a községtől kapják, a ruházatot pedig sajátjukból kötelesek beszerezni.

A pályázni kívánók felhívjuk, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket, melyben a magyar és német nyelv tudása is igazolandó, legkésőbb **folyo évi július hó 25-ik napjáig** alulírott községi elüljárósághoz címezve adják be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Karavukován, 1900. évi július hó 2-án.

Rumbach Mihály, jegyző. **Rechner Jakab,** 3—1 b. bír.

2082 szám.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Milin Gávra lalityi lakos végrehajtónak kisk. Krivokutya Sztánkó és Jovánka végrehajtást szenvedők elleni vagyonszétosztás megszűntetése és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíróóság) területén lévő, Lality községben fekvő, a lalityi 963. sz. tkvi betétben A. I. 1—2. sorsz. alatt foglalt Milin Gávra, kisk. Krivokutya Sztánkó és kisk. Krivokutya Jovánka nsvén álló 48. hr. sz. kertre és 49. hr. 26. ö. i. sz. ház és udvarra — az ezekre 4530/tkvi ex 1892. sz. végzéssel Krivokutya Belyánszky Milica javára C. I. sorsz. alatt bekebelezett haszonélvezeti szolgálmi jog epségben tartásával — 1357 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900. évi augusztus hó 18-ik napján délután 3 órakor** Lality községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át, vagyis 135 kor. 70 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1900. évi június hó 6-án.

A hódásági kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

710. szám.
1900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróóság 1899. évi Sp. II. 749/6. számú végzése következtében dr. Nikolits György zombori ügyvéd által képviselt Pollák Gyula pancsovai lakos javára Mrksits Triva és Istenes Teréz zombori lakosok ellen 600 kor. és járuléka erejéig 1894. évi december hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1028 koronára becsült butor- és ágyneműek és 2 zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróóság 1899. évi V. Sp. II. 749/9. számú végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. október 29. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 146 kor. 70 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban alperesek lakásán (madár-utca) leendő eszközzésére **1900. évi július hó 21-ik napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zomborban, 1900. évi július hó 7-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

5761. szám.
1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járáshoz tartozó Bács-Topolya községben tresedésbe jött községi végrehajtói állásra, melynek javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 1000 korona, és községi irnoki állásra, melynek javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 600 korona, ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik a jelzett állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket születési anyakönyvi kivonat, erkölcsi magukviselőtől szóló, valamint képességüket igazoló bizonylattal felszerelve, hozzám **folyo évi július hó 20-áig** annyiival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnap utólag jog kitűzteni.
Bács-Topolyán, 1900. évi június hó 23-án.

C s á s z á r,
3—1 főszolgabíró.

6078. sz.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vicsék Lukács végrehajtónak Holl Henrik végrehajtást szenvedő elleni 800 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s O-Szivacon fekvő, az ó-szivaci 441. sz. telekjkvben Holl Henrik tulajdonán bejegyzett A. 1—4. sorsz. alatt foglalt 8737. hr. sz. 2 h. 1543 □ öl ingatlanok felére, mint a B. 14. sorszám alatti bejegyzés szerint Plavsits Györgyöt illetett örökrészre 856 koronában; az A. 1—4. sorsz. 1 h. 771 □ öles ingatlanok ugyanötöt illetett felére 424 koronában; a 9416 hr. sz. 1587 □ öles ingatlanból ugyanötöt illetett felére 221 koronában és végül az A. 1—4. sorsz. 793 □ öles ingatlanból ugyanötöt megilletett felére 116 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi július hó 23-ik napján délelőtti 11 órakor** O-Szivacon közszékházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi június hó 6-án.

Radány Péter,
kir. tszéki bír.

348. szám.
bv. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újvidéki kir. törvényszék 1899. évi 12880. számú végzése által dr. Milojevits Miloje palánkai ügyvéd által képviselt Szarvas Ádám eszéki lakos javára Panits Tósa piniciai lakos ellen 90 korona tőke, ennek 1896. évi augusztus hó 10-ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 44 kor. 72 fill. perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 680 koronára becsült 2 drb ökör, két kocsi, egy ló stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1900. V. 8/4. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Piniciaan alperes lakásán leendő eszközzésére **1900. évi július hó 12-ik napjának délutáni 4 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1900. évi június hó 27-én.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

Első zombori gépműhely.

MOLITOR A.

Zomborban, Apatini-utca 6. sz. saját házában.

Alapított 1888. évben. Törvényesen bejegyzett cég. 12—10

Gépezetek, gépjavítások.

Öntöde.

Technikai szükségleti cikkek.

Vas-, acél- és ércszertárgyalás.

Vas- és ércöntvények.

Mezőgazdasági gépek.

Üzletileg gépalkatrészek.

Gépolajak, sűrűsített gépsztradék.

Manometerek. Javítások.

Kautsuk és különféle sűrűsített anyagok.

Peronoszpora fecskendők.

Kazán felszerelések,

Bőrhajtó szijjak.

Varrógépek.

Varrógép javítások.

Varrógép alkatrészek.

Szecskaavógó kések.

Tizedes mérlegek.

Kazáncsövek. Dobsinek.

Réz csapok.

Csavarok és szerszámok.

Intányos és pontos kiszolgálás. Kezesség és minden verseny nélküli olcsó árak.